

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 10To/14/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8419010645
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 06. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimír Monok
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2021:8419010645.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Vladimíra Monoka a sudcov JUDr. Evy Rešatkovej a JUDr. Mariána Sninského na verejnom zasadnutí konanom dňa 30.06.2021, v trestnej veci proti obžalovanému A. U. pre prečin podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 2 Tr. zákona a iné, o odvolaní obžalovaného proti rozsudku Okresného súdu Kežmarok sp. zn. 7T/131/2019 zo dňa 17.12.2020 jednomyselne takto

r o z h o d o l :

Podľa § 321 ods. 1 písm. d), ods. 2 Tr. poriadku z r u š u j e napadnutý rozsudok vo výroku o treste.

Na základe § 322 ods. 3 Tr. poriadku

obžalovanému A. U., nar. XX.X.XXXX v P., trvale bytom J. J. R., ul. D. č. XXX/XX, okres Kežmarok,

u k l a d á

Podľa § 221 ods. 2 Tr. zákona za použitia § 41 ods. 1, § 38 ods. 4, § 36 písm. l), § 37 písm. h), m) Tr. zákona úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 28 (dvadsaťosem) mesiacov nepodmienečne.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zákona ho na výkon uloženého trestu z a r a d' u j e do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom bol obžalovaný A. U. uznaný za vinného v bode 1/ z prečinu podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 2 Tr. zákona a v bode 2/ z prečinu podvodu podľa § 221 ods. 1 Tr. zákona na tom skutkovom základe, že

v bode 1/

dňa 12.3.2017 v C., v T. XXX/X M. republika na základe zmluvy o nájme dopravného prostriedku vylákal vystupujúc pod menom A. U. od poškodeného D. P. motorové vozidlo značky Citroen Jumper 35 Diesel 2.2 HDi L3, registračnej značky N. XXXX majiteľa spoločnosti G. E. I., s.r.o., R. XXXX/Xa, H. X-Michel, IČ XXXXXXXX, k dočasnému užívaniu pod zámienkou, že poškodenému D. P. jednorazovo uhradí za nájomné 40.000,- Kč (1.578,53 eur), a potom mal hradiť poškodenému nájomné v sume 6.200,- Kč (244,67 eur) mesačne vždy do každého 20. dňa v mesiaci na účet poškodeného číslo XXXXXXXXXXXX/XXXX čiastku 40.000,- Kč (1.578,53 eur), ani splátky neplatil, čím takto poškodeného uviedol do omylu,

vozidlo poškodenému nevrátil a týmto konaním spôsobil osobe D. P. škodu v sume 220.000,- Kč (8.681,93 eur),

v bode 2/

dňa 10.9.2018 v čase okolo 15.30 hod. prišiel do obce E. J. na ul. G. k rodinnému domu s popisným číslom XX/XX, okres P., kde ponúkol poškodenému E. H. službu spočívajúcu v stavbe strešnej krytiny na rodinnom dome, na čo poškodený pristúpil k dohode a odovzdal zálohu v sume 1.500,- eur, kde túto stavbu mal začať vykonávať dňa 13.9.2018, čo neurobil, pričom poškodený žiadal telefonicky a prostredníctvom SMS na číslo XXXX XXX XXX, aby mu vrátil peniaze, avšak doposiaľ tak neurobil a vykonanú prácu neodviedol, po mesiaci už nereagoval na volania a SMS poškodeného, čím takto svojim konaním uviedol do omylu E. H. a spôsobil mu tak škodu v sume 1.500,- eur.

Za to mu bol uložený:

za skutok 1/

podľa § 221 ods. 2 Trestného zákona s použitím § 36 písm. l), § 37 písm. h), m), § 38 ods. 4, § 41 ods. 1 a § 42 ods. 1 Trestného zákona súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 28 mesiacov, na výkon ktorého bol podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zákona zaradený do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia. Súčasne podľa § 42 odsek 2 Trestného zákona bol zrušený výrok o treste z rozsudku Okresného súdu Bratislava zo dňa 31.10.2017 sp. zn. 4T/21/2016 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 2To/5/2018 zo dňa 7.6.2018, právoplatným dňa 7.6.2018, ktorým bol obžalovanému uložený trest odňatia slobody v trvaní 12 mesiacov so zaradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia.

za skutok 2/

podľa § 221 ods. 1 Trestného zákona s použitím § 36 písm. l), § 37 písm. m), § 38 ods. 2 Trestného zákona trest odňatia slobody vo výmere 12 mesiacov, na výkon ktorého bol podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zákona zaradený do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Súčasne podľa § 287 ods. 1 Trestného poriadku bola obžalovanému uložená povinnosť nahradiť poškodených stranám D. P. škodu vo výške 200.000,- Kč a E. H. škodu vo výške 1.500,- eur.

Proti tomuto rozsudku, proti jeho výroku o treste, ihneď po jeho vyhlásení, podal obžalovaný odvolanie. V písomnom odôvodnení uviedol len toľko, že žiada o prešetrenie celého prípadu.

Na základe podaného odvolania preskúmal krajský súd napadnutý rozsudok v intenciách ustanovenia § 317 ods. 1 Tr. poriadku, podľa ktorého ak odvolací súd nezamietne odvolanie podľa § 316 ods. 1 alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo, pričom na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. poriadku.

Na základe tohto preskúmania zistil, že Trestný zákon síce porušený bol, ale z iných dôvodov, než aké uviedol obžalovaný vo svojom odvolaní. Porušenie sa týka ustanovenia § 42 ods. 1 Tr. zákona, keď za skutok 1/ bol obžalovanému napadnutým rozsudkom uložený chybný súhrnný trest, ale porušenie sa týka aj ust. § 41 ods. 1 Tr. zákona, pretože za skutok 2/ bol obžalovanému chybný uložený trest samostatný.

V prvom rade je však potrebné uviesť, že pred prvostupňovým súdom neboli vykonávané dôkazy súvisiace s výrokom o vine obžalovaného, pretože tento na hlavnom pojednávaní konanom na okresnom súde dňa 26.05.2020 po poučení urobil vyhlásenie podľa § 257 ods. 1 písm. b) Tr. poriadku o tom, že je vinný zo spáchania skutkov uvedených v obžalobe. Po tom, čo obžalovaný aj kladne odpovedal na otázky uvedené v ustanovení § 333 ods. 3 písm. c), d), f), g) a h) Tr. poriadku, okresný súd podľa § 257 ods. 7, 8 Tr. poriadku prijal vyhlásenie obžalovaného a vykonal len dôkazy súvisiace s výrokom o treste a o náhrade škody.

Vzhľadom na obsah odvolania odvolací súd zdôrazňuje, že podľa § 257 ods. 5 Tr. poriadku súdom prijaté vyhlásenie o vine je neodvolateľné a v tomto rozsahu nenapadnutelné odvolaním, o čom bol obžalovaný

na hlavnom pojednávaní aj riadne poučený. Proti výroku o vine v rozsahu, v ktorom súd prijal vyhlásenie obžalovaného, že je vinný, nie je preto tento oprávnený ani podať odvolanie [§ 307 ods. 1 písm. b) Tr. poriadku]. V predmetnej veci tak na podklade odvolania obžalovaného preskúmal odvolací súd len výrok o treste a o náhrade škody. Ako už bolo uvedené, pri takomto preskúmaní zistil chyby vo výroku o treste.

Prvostupňový súd v napadnutom rozsudku obžalovanému uložil dva tresty odňatia slobody, a to za skutok 1/ súhrnný trest a za skutok 2/ trest samostatný. Uloženie súhrnného trestu za skutok 1/ odôvodnil tým, že sa daného skutku obžalovaný dopustil skôr, ako bol odsúdený v inej trestnej veci (vedenej pred Okresným súdom Bratislava I. pod sp. zn. 4T/21/2016).

Uvedené konštatovanie prvostupňového súdu však nie je správne.

Podľa § 42 ods. 1, ods. 3 Tr. zákona ak súd odsudzuje páchatel'a za trestný čin, ktorý spáchal skôr, ako bol súdom prvého stupňa vyhlásený odsudzujúci rozsudok za iný jeho trestný čin, uloží mu súhrnný trest podľa zásad na uloženie úhrnného trestu. Ustanovenie o súhrnnom treste sa nepoužije, ak skoršie odsúdenie je takej povahy, že sa na páchatel'a hľadí, ako keby nebol odsúdený alebo ak skorší rozsudok bol vydaný súdom iného členského štátu Európskej únie.

Súhrnný trest teda prichádza do úvahy iba v prípadoch viacčinného súbehu, a to len vtedy, ak bol páchatel' za časť zbiehajúcej sa trestnej činnosti odsúdený a ak je možné na takéto odsúdenie prihliadať. Tento trest sa tiež ukladá vtedy, ak neskorším rozsudkom sa rozhoduje zároveň o niekoľkých zbiehajúcich sa trestných činoch.

Odsudzujúcim rozsudkom súdu prvého stupňa za iný trestný čin sa v § 42 ods. 1 Tr. zákona rozumie prvý odsudzujúci rozsudok o inom trestnom čine bez ohľadu na to, či prípadne v riadnom alebo mimoriadnom opravnom konaní bol tento rozsudok zrušený, pokiaľ aj po tomto opravnom konaní vec skončila právoplatným odsúdením páchatel'a. Ak obvinený spáchal ďalší trestný čin po právoplatnosti prvého odsudzujúceho rozsudku súdu prvého stupňa, hoci bol tento rozsudok v neskoršom konaní zrušený a v tej istej veci bol vyhlásený nový rozsudok, ktorému spáchanie ďalšieho trestného činu teda predchádzalo, nejde o súbeh trestných činov, ale o recidívu a uloženie súhrnného trestu je tu vylúčené. Vyhlásenie prvého odsudzujúceho rozsudku je teda medzníkom pre rozlišovanie medzi viacčinným súbehom a recidívou.

Súhrnný trest teda súd ukladá iba vtedy, ak páchatel'a odsudzuje za trestný čin, ktorý spáchal skôr, ako bol súdom prvého stupňa vyhlásený odsudzujúci rozsudok za iný jeho trestný čin. Toto však v danom prípade u skutku 1/, za ktorý prvostupňový súd v napadnutom rozsudku uložil súhrnný trest, ale ani u skutku 2/ splnené nebolo.

Prvostupňový súd uložil súhrnný trest vo vzťahu k veci vedenej pred Okresným súdom Bratislava I pod sp. zn. 4T/21/2016, predmetom ktorej bol skutok spáchaný dňa 31.10.2015. Zo spisu vyplýva, že prvým odsudzujúcim rozhodnutím v tejto veci bol trestný rozkaz zo dňa 17.05.2016 (teda nie rozsudok z 30.10.2017), ktorý bol obvinenému A. U. doručený 23.05.2016. Na tejto skutočnosti nič nemení ani to, že trestný rozkaz bol na podklade odporu obvineného zrušený a že právoplatne bol v tejto veci odsúdený až rozsudkom Okresného súdu Bratislava I. z 30.10.2017 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 2To/5/2018 zo 07.06.2018.

Podľa § 353 ods. 8 Tr. poriadku trestný rozkaz má povahu odsudzujúceho rozsudku. Účinky spojené s vyhlásením rozsudku nastávajú doručením trestného rozkazu obvinenému.

Keďže trestný rozkaz Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 4T/21/2016 zo 17.05.2016 bol obžalovanému A. U. doručený 23.5.2016, kým skutok 1/, ktorý je predmetom napadnutého rozsudku, bol obžalovaným spáchaný až 12.03.2017, je zrejmé, že neboli splnené podmienky pre uloženie súhrnného trestu. Trestné činy vo veci sp. zn. 4T/21/2016 a v predmetnej veci sp. zn. 7T/131/2019 neboli spáchané vo viacčinnom súbehu, pretože medzníkom medzi nimi bolo doručenie trestného rozkazu vo veci 4T/21/2016 obvinenému dňa 23.05.2016 a teda v prípade skutku 1/ napadnutého rozsudku už išlo o recidívu.

Nesprávne však prvostupňový súd uložil tiež samostatný trest za skutok 2/ napadnutého rozsudku.

Napadnutým rozsudkom bol obžalovaný odsúdený za trestný čin spáchaný 12.03.2017 a za trestný čin spáchaný 10.09.2018. Je síce pravdou, že dňa 19.12.2017 bol vyhlásený odsudzujúci rozsudok Okresného súdu Kežmarok sp. zn. 7T/45/2017, ten však odsudzoval obžalovaného za trestné činy, z ktorých posledný bol spáchaný 11.05.2014 (bolo upustené od uloženia súhrnného trestu vo vzťahu k veciam sp. zn. 5T/39/2015, 6T/33/2014, 6T/19/2013 a 7T/34/2013). Vo vzťahu k nim prvým odsudzujúcim rozsudkom bol rozsudok Okresného súdu Kežmarok sp. zn. 6T/33/2014, ktorý bol vyhlásený dňa 26.09.2014. Preto už účinky prvého odsudzujúceho rozsudku nemal rozsudok Okresného súdu Kežmarok sp. zn. 7T/45/2017 zo dňa 19.12.2017, na ktorý ako na medzník oddeľujúci skutky uvedené v napadnutom rozsudku prihliadal chybne prvostupňový súd.

Z uvedeného vyplýva, že skutok 1/ a 2/ napadnutého rozsudku boli spáchané vo viacčinnom súbehu a správne mal byť za ne uložený úhrnný trest podľa § 41 ods. 1 Tr. zákona. Podľa tohto ustanovenia ak súd odsudzuje páchatel'a za dva alebo viac trestných činov, uloží mu úhrnný trest podľa toho zákonného ustanovenia, ktoré sa vzťahuje na trestný čin z nich najprísnejšie trestný. Popri treste prípustnom podľa takého zákonného ustanovenia možno v rámci úhrnného trestu uložiť aj iný druh trestu, ak jeho uloženie by bolo odôvodnené niektorým zo zbíhajúcich sa trestných činov. Ak sú dolné hranice trestných sadzieb trestov odňatia slobody rôzne, je dolnou hranicou úhrnného trestu najvyššia z nich.

Z dôvodu uvedených chýb odvolací súd napadnutý rozsudok vo výroku o treste zrušil a sám vo veci rozhodol.

V prvom rade vychádzal z toho, že prísnejší trest zo zbíhajúcich sa trestných činov ukladá ustanovenie § 221 ods. 2 Tr. zákona, ktoré páchatel'ovi umožňuje uložiť trest odňatia slobody na 1 rok až 5 rokov.

Ďalej pri individualizácii trestu prihliadal na základné zásady ukladania trestov, ako aj na skutočnosť, že odvolanie podal len obžalovaný a preto napadnutý rozsudok nemohol zmeniť v neprospech obžalovaného (§ 322 ods. 3 Tr. poriadku). Nemohol mu teda uložiť vyšší trest, než aký mu bol uložený napadnutým rozsudkom.

Vychádzajúc z ust. § 34 ods. 1 Tr. zákona, účelom trestu je zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatel'om tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov; trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatel'a spoločnosťou.

Predovšetkým treba zdôrazniť, že obžalovaný sa protiprávnej činnosti najmä majetkového, ale aj násilného charakteru nedopustil po prvýkrát a že ho od páchania trestnej činnosti neodradili ani predchádzajúce podmienené tresty odňatia slobody. V odpise registra trestov má až 12 záznamov o trestných činoch. Naposledy bol odsúdený rozhodnutím Obvodného súdu Praha 4 sp. zn. 52T/149/2018 zo dňa 17.09.2018, právoplatným 8.11.2018, za trestný čin sprenevery na trest odňatia slobody 1 rok s podmieneným odkladom jeho výkonu na skúšobnú dobu 3 rokov. Slovenským súdom bol naposledy odsúdený rozsudkom Okresného súdu Bratislava 1 sp. zn. 4T/21/2016 z 31.10.2017 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 2To/5/2018 zo 07.06.2018 za prečin výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a) Tr. zákona na nepodmienený trest odňatia slobody vo výmere 12 mesiacov, pre výkon ktorého bol zaradený do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Zistená tak bola jedna poľahčujúca okolnosť podľa § 36 písm. l) Tr. zákona, že sa k spáchaniu trestného činu priznal a trestný čin úprimne oľutoval, a súčasne dve priťažujúce okolnosti podľa § 37 písm. h), m) Tr. zákona, teda že spáchal viac trestných činov a že už bol za trestný čin odsúdený. V dôsledku prevahy priťažujúcich okolností bolo potrebné upraviť zákonnú trestnú sadzbu zvýšením jej dolnej hranice o jednu tretinu a ukladať trest odňatia slobody v rámci sadzby 28 mesiacov až 5 rokov.

Prihliadajúc najmä na spôsob spáchania činov a ich následky, zavinenie, pohnútku, prevahu priťažujúcich okolností a na osobu obžalovaného, jeho pomery a možnosť jeho nápravy dospel odvolací súd k záveru, že účel trestu je možné dosiahnuť nepodmieneným trestom odňatia slobody na spodnej hranici zvýšenej trestnej sadzby vo výmere 28 mesiacov.

Obžalovaný sa opakovane dopúšťal trestnej činnosti, pričom k jeho náprave nevedli tresty nespojené s obmedzením osobnej slobody. Z toho možno dospieť k jednoznačnému záveru, že iný, než nepodmienečný trest odňatia slobody už nemôže mať výchovný účinok u obžalovaného ani vo vzťahu k iným, a nemôže tak zabezpečiť ochranu spoločnosti pred opätovným páchaním trestnej činnosti obžalovaným.

Pokiaľ ide o spôsob výkonu trestu, keďže obžalovaný pred spáchaním súdených trestných činov vo výkone trestu odňatia slobody nebol, tohto podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zákona na výkon trestu odvolací súd zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Správne sú výroky o náhrade škody, ktorými prvostupňový súd uložil obžalovanému povinnosť nahradiť poškodeným škodu v uplatnenom rozsahu. Tento postup zodpovedá ust. § 287 ods. 1 Tr. poriadku, podľa ktorého súd uloží obžalovanému vždy povinnosť nahradiť neuhradenú škodu alebo jej neuhradenú časť, ak jej výška je súčasťou popisu skutku uvedeného vo výroku rozsudku, ktorým bol obžalovaný uznaný za vinného.

Vzhľadom na tieto skutočnosti krajský súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.
jednomyseľne

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.